

Trusselsniveau for introduktion af afrikansk svinepest (ASF) til Danmark som følge af ASF-situationen i Tyskland pr. 27. november 2024.

Trusselsvurdering:

Der er konstateret udbrud af afrikansk svinepest (ASF) i vildsvin i et nyt område i Tyskland i delstaten Brandenburg, Landkreis Oberhavel. Afstanden til den danske grænse er ca. 320 km. Der er ikke vildtlevende vildsvin i Danmark. Området er udenfor de områder i Tyskland, der allerede er underlagt restriktioner.

Myndighederne i Tyskland har nu indført restriktioner i området.

ASF-situationen i andre dele af Tyskland er uændrede. Udbrud af ASF i vildsvin har været rapporterede fra områder, der allerede er underlagt restriktionen.

Fødevarestyrelsen anbefaler:

Særlig opmærksomhed på ikke at hjembringe smitte via udstyr inkl. tøj, skydestok, våben, støvler, jagthund, kød og jagttrofæer til Danmark, hvis man har været på jagt i udlandet.

Særlig opmærksomhed på ikke at hjembringe smitte via udstyr inkl. tøj, cykel, støvler m.m, hvis man har været i naturen i områder med ASF.

At alle danske grisebesætninger løbende gennemgår deres smittebeskyttelsesplaner med ansatte og har fokus på overholdelse af alle smittebeskyttende foranstaltninger, så spredning af ASF til Danmark forebygges.

Styrket fokus på biosikkerheden i de danske grigestalde, og at man venter 48 timer, før man kommer i danske besætninger, efter at man har været i kontakt med landbrugsdyr i udlandet, for at udelukke, at man medbringer dyresygdomme til Danmark.

Sammenfattende vurderer Fødevarestyrelsen, at sandsynlighed for introduktion af ASF til Danmark for tre smitteveje som følge af ASF-situationen i Tyskland er følgende:

Smitteveje	Sandsynlighed for introduktion niveau pr. 27.11.2024
Transporter, ornesæd og grisehandel	Meget lav
Vildsvin	Meget lav
Jagt- og naturturisme	Lav

For at opretholde det meget lave risikoniveau for overførsel af smitte til danske grisebesætninger gør Fødevarestyrelsen opmærksom på følgende regler:

- Transportmidler, der har transporteret grise i udlandet, skal rengøres og desinficeres efter aflæsning af grise.
- Grise må ikke fodres med madaffald.

Fødevarestyrelsen følger situationen i Tyskland og resten af Europa og vurderer løbende, om der er behov for opdatering af trusselsvurderingen.

Rapid risk assessment for the introduction of African swine fever (ASF) into Denmark, in relation to the ASF situation in Germany pr. 27. November 2024.

Rapid risk assessment:

An outbreak of African swine fever (ASF) in wild boar was in a new area in Germany in the State of Brandenburg, Landkreis Oberhavel. The positive wild boar was found ca. 320 km away from the Danish-German border.

Germany has implemented restrictions in the new area.

The ASF situation in other areas of Germany is largely unchanged. Outbreaks of ASF in wild boar have been reported in areas that are already subject to restrictions.

The Danish Veterinary and Food Administration recommends:

Special attention to avoid bringing home the virus via equipment incl. clothes, shooting sticks, weapons, boots, hunting dogs, meat and hunting trophies to Denmark if you have been hunting abroad.

Special attention to avoid bringing home the virus via equipment incl. clothes, bikes, boots and other equipment if you have been in the nature in areas with ASF.

That all Danish pig herds regularly review their biosecurity plans with employees and focus on compliance with all biosecurity measures, so that the spread of ASF to Denmark is prevented.

Strengthened focus on biosecurity in Danish pig farms, and waiting 48 hours before entering Danish herds after being in contact with farm animals abroad, in order to rule out bringing animal diseases to Denmark.

In summary, the Danish Veterinary and Food Administration assesses that the risk of introduction of ASF to Denmark for three risk pathways due to the ASF-situation in Germany is as follows:

Risk pathway	Probability of introduction level pr. 27.11.2024
Transport, semen and swine trade	Very low
Wild Boar	Very low
Hunting and nature tourism	Low

In order to maintain the very low level of risk of introduction of infection to Danish pig herds, the Danish Veterinary and Food Administration points out the following rules:

- Transport equipment that has transported pigs abroad require cleaning and disinfecting after the unloading of pigs.
- It is prohibited to feed food waste to pigs.

The Danish Veterinary and Food Administration monitors the situation in Germany and the rest of Europe, and is continuously assessing whether it is necessary to update the assessment.

Baggrund

ASF er en smitsom virussygdom, som kan ramme alle racer og aldersgrupper af grise, inklusive vildsvin, vortesvin og andre afrikanske vildsvinearter. ASF kan ikke smitte til mennesker, og kontakt med smittede dyr udgør således ikke nogen sundhedsmæssig risiko for mennesker.

ASF-virus er meget modstandsdygtig og stabil i grisekroppe, kadavere, fersk kød og nogle grisekødsprodukter. Virus kan overleve op til 9 måneder i forarbejdede fødevarer som f.eks. pølser. Varmebehandling ved en temperatur over 70 °C i mindst 30 min. ødelægger virus. Virus udskilles bl.a. via blod og fæces og kan overleve længe i disse.

Virus kan spredes ved direkte kontakt mellem syge og raske grise, herunder vildsvin. Smitten overføres ved kontakt med blod, fæces, væv og sekreter fra smittede grise.

Smitten kan også overføres indirekte via fodring af grise med virusholdige fødevarer eller køkken- og madaffald. Smitte kan også overføres indirekte via foder, vand, strøelse, køretøjer, landbrugsudstyr, tøj og fodtøj kontamineret med husdyrgødning.

Sygdommen spredes vestpå i EU primært med vildsvin, men de store spring i sygdommens udbredelse skyldes menneskelig aktivitet, hvor mennesker har medbragt inficeret kød, som er blevet ædt af grise eller vildsvin.

I Afrika forekommer infektionen i vildtlevende grise, der er modstandsdygtige over for sygdommen. De vildtlevende grise udgør en stor smittefare over for tamgrisene, der kan smittes enten direkte eller indirekte via bid fra bløde flåter, der er inficeret med virusset.

Sygdommen har siden 2014 spredt sig fra Hviderusland til flere EU-lande og findes i dag i Bulgarien, Estland, Grækenland, Letland, Litauen, Polen, Tyskland, Ungarn, Rumænien, Slovakiet, Sverige og Italien, hvor ASF har forekommet endemisk på Sardinien siden 1978. Derudover er ASF til stede i flere nabolande til EU og findes i dag i Albanien, Bosnien-Hercegovina, Kosovo, Moldova, Montenegro, Nordmakedonien, Rusland, Serbien og Ukraine.

Hvis ASF kommer til Danmark, får det store konsekvenser for dyrenes sundhed og velfærd samt økonomiske konsekvenser for landbruget, for dansk eksport, for beskæftigelsesmulighederne i fødevarerektoren og dermed for samfundsøkonomien.

Nuværende situation:

Tyskland

De tyske veterinærmyndigheder informerede den 22. november 2024 EU-Kommissionen om det første udbrud af afrikansk svinepest (ASF) i et vildsvin i det østlige Tyskland i delstaten Brandenburg, Landkreis Oberhavel. (Figur 1).

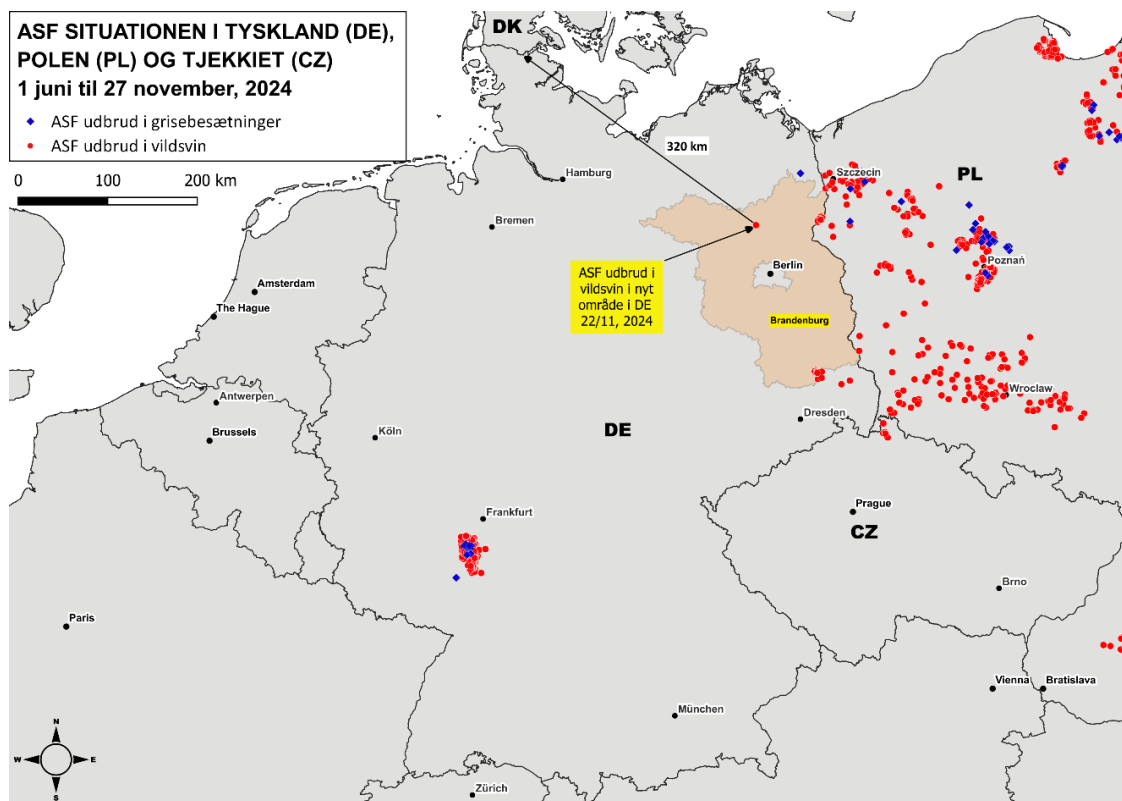
De lokale myndigheder i delstaten Brandenburg har for første gang rapporteret, at et vildsvin i Landkreis Oberhavel er testet positivt for afrikansk svinepest (ASF). Prøveresultatet blev bekræftet lørdag den 21. november 2024 af Friedrich Loeffler Institute (FLI), Federal Research Institute for Animal Health. Dyret blev fundet i en skov i området Gransee.

Det nye ASF-udbrud i vildsvin er fundet i et nyt område. Tyskland har underrettet EU-Kommissionen. Der er etableret en inficeret zone i staten Brandenburg, Landkreis Oberhavel som fremgår af Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2024/2976 om visse midlertidige hasteforanstaltning overfor afrikansk svinepest i Tyskland.

Den inficerede zone er oprettet i overensstemmelse med delegeret forordning (EU) 2020/687 og gennemførelsesforordning (EU) 2023/594, hvor de generelle sygdomsbekæmpelsesforanstaltninger i delegeret forordning (EU) 2020/687 anvendes, for at forhindre yderligere spredning af sygdommen

Tabel 1 viser antallet af smittede grisebesætninger i EU landene, Bosnien-Hercegovina, Moldova, Nordmakedonien, Serbien og Ukraine mellem 1. juni og 27. november 2024.

Tabel 2 viser antallet af smittede vildsvin i EU landene, Bosnien-Hercegovina, Moldova, Nordmakedonien, Serbien og Ukraine mellem 1. juni og 27. november 2024.

Figur 1. Kort med ASF-udbrud i vildsvin (markeret med rød) og i tamgrise (markeret med blå) i Tyskland, Polen og Tjekkiet. Kilde: ADIS 27-11-2024

Tablet 1. Afrikansk svinepest (ASF) rapporteret i tamgrise i EU lande, Bosnien-Hercegovina, Moldova, Nordmakedonien, Serbien og Ukraine mellem 1. juni og 27. november 2024.

Land	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Total
BOSNIA-HERCEGOVINA	2	6	3		3		14
KROATIEN		2	4				6
TYSKLAND	1	8	1				10
GRÆKENLAND	1						1
ITALIEN		7	17	5	2		31
LETLAND	3	1	2		1		7
LITHUANIA	2	4		1	1		8
MOLDOVA	3	2	2	1			8
NORDMAKEDONIEN		1					1
POLEN	13	19	10	2			44
RUMÆNIEN	25	40	27	13	23	16	144
SERBIEN	59	120	34	5	23	8	249
SLOVAKIET			1				1
UKRAINE	11	14	15	12	4	3	59
I ALT	120	224	116	39	57	27	583

Note: For tamgrise er angivet: antal smittede besætninger. Kilde: ADIS 27-11-2024.

Tabel 2. Afrikansk svinepest (ASF) rapporteret i vildsvin i EU lande, Bosnien-Hercegovina, Moldova, Nordmakedonien, Serbien og Ukraine mellem 1. juni og 27. november 2024

Land	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Total
ALBANIEN						1	1
BOSNIEN-HERCEGOVINA		2				1	3
BULGARIEN				2	135	225	362
KROATIEN						1	1
TJEKKIET	7	1	1				9
ESTLAND	2	5	2	1	6	3	19
TYSKLAND	31	121	123	80	146	112	613
GRÆKENLAND		2	1				3
UNGARN	20	9	23	24	37	28	141
ITALIEN*	171	82	27	10	10	12	312
LETLAND	81	136	98	46	69	73	503
LITAUEN	29	64	44	21	25	18	201
NORDMAKEDONIEN	1	5	3	1		2	12
POLEN	121	163	174	98	211	176	943
RUMÆNIEN		11	6	4	10	8	39
SERBIEN	7	2	4			2	15
SLOVAKIET	7	14	11	5	13	6	56
SVERIGE		1					1
UKRAINE	2		1				3
I ALT	479	618	518	292	662	668	3237

Note: For vildsvin er angivet: antal smittede dyr. Kilde: ADIS 27-11-2024. *Udbrud i Italien inkluderer ikke Sardinien.

Vurdering

Sammenfattende vurderer Fødevarestyrelsen, at risikoen for introduktion af ASF til Danmark for de tre smitteveje er følgende:

Tabel 3. Smitteveje og risikoniveau

Smitteveje	Sandsynlighed for introduktion pr. 27.11.2024
Transporter, ornesæd og grisehandel	Meget lav
Vildsvin	Meget lav
Jagt- og naturturisme	Lav

På baggrund af følgende:

1. Afstanden til den danske grænse fra udbruddet i Landkreis Oberhavel ligger ca. 320 km fra Danmark, samt det forhold, at der ikke er vildtlevende vildsvin i Danmark.
2. Der var ingen leveringer af grise fra Danmark til Landkreis Oberhavel i risikoperioden.
3. Ifølge EU-reglerne skal transportmidler (lastbiler) til klovbærende dyr rengøres og desinficeres umiddelbart efter enhver transport af klovbærende dyr. For yderligere at reducere risikoen for at få smitte til Danmark, har erhvervet en branchekode, DANISH transportstandard, som omfatter ekstra vask og desinfektion ved den dansk-tyske grænse, inden transportmidlerne kommer ind i Danmark. I henhold til standarden bør alle transportere, der har været i en sort region, vente yderligere 7 dage, inden de igen kan fragte dyr i Danmark. Det er landmandens opgave at have en smittebeskyttelsesplan, der blandt andet indeholder kontrol af, at transportørerne overholder disse krav, inden de får adgang til besætningen.

Ad 1) Smitteintroduktion via transporter, ornesæd og grisehandel.

Smitte kan indføres fra andre lande til Danmark enten via smittede levende grise, sæd eller via grisetransporter, der kommer tomme til Danmark fra inficerede områder. Da en grisebesætning tilses flere gange dagligt, og grisene lever tæt, antages det, at sygdom blandt tamgrise opdages hurtigere end i vildsvin, der kun af og til observeres af mennesker. Derfor er risikoperioden sat til 6 måneder og omfatter perioden mellem den 1. juni og 27. november 2024.

Der var ingen indførsel af grise, ornesæd eller embryoner til Danmark fra Landkreis Oberhavel/det nuværende inficerede områder i Tyskland i risikoperioden.

I risikoperioden er der ikke registreret nogen udførsler af grise fra Danmark til Landkreis Oberhavel.

Ifølge EU-reglerne skal transportbiler til klovbærende dyr rengøres og desinficeres umiddelbart efter enhver transport af klovbærende dyr. For yderligere at reducere risikoen for at få smitte til Danmark har erhvervet en branchekode, DANISH transportstandard, som omfatter ekstra vask og desinfektion ved den dansk-tyske grænse, inden transportmidlerne kommer ind i Danmark, samt karantæneperioder. Europa er delt op i risikozoner med tilhørende beskyttelsesstandarder. De nye ASF-inficerede regioner i Europa er allerede klassificeret som sort zone af DANISH transportstandard, hvilket betyder, at transportere, der returnerer fra dette område, først igen kan transportere dyr i Danmark 7 dage efter vask og desinfektion¹.

Sandsynlighed for introduktion for ASF fra transportere, ornesæd og grisehandel til Danmark vurderes til meget lav.

Ad 2) Smitteintroduktion via vildsvin

Det nye ASF-udbrud blandt vildsvin i Tyskland er af betydning for risikoniveauet for introduktion af ASF til Danmark via inficerede vildsvin. Afstanden til den danske grænse er ca. 320 km, og derfor ud over den afstand et vildsvin strejfer. Derudover er der ingen vildtlevende vildsvin i Danmark, som kan blive smittet.

Sandsynlighed for introduktion for ASF fra tyske vildsvin til Danmark vurderes til meget lav.

Ad 3) Smitteintroduktion via jagt- og naturturisme

Det nye udbrud i Tyskland er fundet i vildsvin i området.

Det vurderes, at den generelle smitterisiko fra jagt- og naturturister stadig er til stede i områder med ASF i vildsvin i Tyskland og i resten af Europa.

Der er en sandsynlighed for at overføre ASF-virus til Danmark fra jægere og andre, der færdes i naturen. Jægere, vandrere, mountainbikere mv. kan overføre smitten videre på tøj, støvler og andet udstyr, når de færdes i områder med ASF. Det er blevet anbefalet, at det kun er særligt uddannede jægere, der går på jagt i områder, hvor ASF er konstateret for nyligt.

Sandsynlighed for introduktion for ASF fra jagt- og naturturisme i Tyskland vurderes til lav.

Igangværende indsatser for at undgå ASF i Danmark

For at imødegå risikoen for, at ASF bliver introduceret til Danmark, blev der i 2018 indgået en politisk aftale om en styrket indsats mod ASF i Danmark for perioden 2018-2022. Herefter er aftalen afløst af en ASF-handlingsplan med samme formål. Handlingsplanen består af en række tiltag, der tilsammen reducerer risikoen for, at ASF spreder sig til Danmark. Tiltagene er samlet i veterinære indsatser både for at holde ASF ude af Danmark og indsatser for at være forberedt, hvis ASF skulle blive introduceret til Danmark.

¹ [Transportstandard \(svineproduktion.dk\)](https://www.fvst.dk/transportstandard)

Tiltag i handlingsplanen:

- Styrkelse af det veterinære beredskab
- Opsætning af skilte på rastepladser
- Intensivering af informationskampagne ift. smittebeskyttelse og madaffald
- Vejledning til frilandsbesætning om smitterisiko fra madaffald
- Vejledning til personel i det danske forsvar, der er til stede i områder med ASF.

Indsatser vedrørende vildsvin

- Vildsvinehegn ved den dansk/tyske grænse
- Ændring af vildtskadebekendtgørelsen ift. øget regulering af vildsvin
- Overvågning af vildsvin under hegn.
- Intensiveret indsats i grænseområdet
- Opgradering af Schweiss Hunde Registeret
- Styrket samarbejde med Danmarks Jægerforbund
- Jagtlejekontrakter

Anbefalinger

Hvis man skal på jagt i udlandet, bør man orientere sig om, hvor der er konstateret ASF, så man kan tage forholdsregler mod at tage smitte med hjem. Find Fødevarestyrelsens faktaark til jægere herunder "Særligt til jægere": [Information til jægere om afrikansk svinepest](#).

Danske griseproducenter opfordres til igen at gennemgå deres smittebeskyttelsesplaner med ansatte og fokusere på overholdelse af alle smittebeskyttende foranstaltninger, så spredning af ASF til Danmark forebygges.

Fødevarestyrelsen anbefaler, at man ikke har været i kontakt med landbrugsdyr i udlandet inden for de seneste 48 timer, hvis man vil besøge et dansk husdyrbrug. Læs mere om smittebeskyttelse ved besøg i husdyrbrug på Fødevarestyrelsens hjemmeside: [Vejledning om smittebeskyttelse ved besøg i husdyrbrug](#)

Da ASF kan smitte via fødevarer, anbefaler Fødevarestyrelsen, at man ikke medbringer fødevarer fra områder, hvor der er aktive sygdomsudbrud. Listen over områder opdateres jævnligt og findes på hjemmesiden: [Privat ind- og udførsel af fødevarer](#)

Seneste udbrud i Danmark

Der har aldrig været konstateret udbrud af afrikansk svinepest i Danmark.

Referencer

22-11-2024 Germany-ASF.DP – ADIS Outbreak DE-ASF-2024-00729 - Primary disease notification.

16-6-2024. Hessisches Ministerium für Landwirtschaft und Umwelt, Weinbau, Forsten, Jagd und Heimat. Erstmals ein Fall von Afrikanischer Schweinepest (ASP) in Hessen. [Information til jægere om afrikansk svinepest](#)

Dansk Veterinær Konsortium. 2020. Risiko for introduktion ASF som følge af den ændrede ASF-situation i Europa og mulige forebyggende tiltag. [Risiko for introduktion ASF som følge af den ændrede ASF-situation i Europa og mulige forebyggende tiltag](#)